

Últim governador civil

crònica

El títol d'aquestes ratlles serveix per glossar dos fets diferenciats, però recents i interrelacionats. Permet, d'una banda, acomiadar el governador civil acabat de rellevar i, de l'altra, referir-se al qui ha de ser, realment, "l'últim governador", perquè -en virtut de la futura Llei Orgànica de Funcionament de l'Administració General de l'Estat (LOFAGE), impulsada pel govern de l'Estat per satisfer una de les demandes de CiU i PNB al moment d'establir el pacte que garantia la investidura de José M. Aznar- la figura del governador civil ha de contemplar-se com un càrrec a extingir.

El senyor Pere Navarro Olivella (Barcelona, 1952), el rellevat, podrà retornar a l'antiga feina d'inspector de Treball, després d'haver batut un rècord de permanència al davant del Govern Civil de Girona. Va ser nomenat el dia 18 de setembre de 1985, i el 31 de maig de 1996 hom li ha agraït els serveis prestats, que és la fórmula habitual per acompanyar els cessaments

polítics. Un rècord que pot sintetitzar-se en el recompte següent: 10 anys, 8 mesos i 13 dies, que supera la marca que detenia el fiscal Luis Mazo Mendo (Navalmoral de la Mata, 1902 - Barcelona, 1987), que governà la província d'octubre de 1945 a febrer de 1956.

De fet, però, aquest rècord és

relatiu. Si observem el panorama general en sentit estatal i històric, podem parlar solament d'un rècord local o provincial. Perquè el seu col·lega de Lugo, Juan Manuel Iglesias Rivera (Ourense, 1939), nomenat pel primer govern "socialista" de Felipe González, el 29 de desembre de 1982, i cessat al mateix temps que Pere Navarro pel primer govern "popular" de José M. Aznar, l'ha avantatjat palesament i ha protagonitzat, en una província oblidada, el màxim de resistència i de residència en la història dels governs civils espanyols. La marca anterior la detenia el militar Carlos Ruiz García (Comillas, 1902), que va ser governador civil de Madrid entre el juny de 1941 i el maig de 1954. La condició militar del protagonista superat és -diguem-ho també- un bon exemple del pes del militarisme polític que existí en la llarga trajectòria històrica dels governs civils i que els ciutadans van haver de suportar estoicament.

El govern civil del senyor Pere Navarro -que ha coincidit, així mateix, amb la desaparició del Govern Militar de Girona i la concentració de les forces de l'exèrcit a Sant Climent Sescebes- ha de situar-se en la recta final del càrrec. Ell mateix era conscient del moment que vivia i per deixar constància d'una institució que se situava a la baixa i que es resistia a morir, encarregà al senyor Enric Mirambell, cronista oficial de la ciutat, la *Historia del Gobierno Civil de Girona* (1992), on el promotor al·ludeix a "la prevenció amb què van abordar el projecte" i a les precaucions preses perquè el llibre fos

Pere Navarro (a l'esquerra) i Robert Brell, en el despatx del Govern Civil.

JOSEP CLARA

possible. I és que, d'acord amb la nova estructura política -configurada per la Constitució de 1978 i els estatuts d'autonomia-, la vella figura del virrei provincial -impulsor d'actuacions confessables i d'altres més fosques-, la jerarquia per antonomàsia que ho controlava tot i que, sense ell, res no es podia fer, i que per això mateix suscitava adulacions i reverències forçades, va perdre moltes dosis significatives de caràcter i esdevingué un simple coordinador de les forces de seguretat a la província i un correu del govern de Madrid. Així, la seva presència ha estat menys ingrata, menys negativa que la dels poncis triomfalistes i dèspotes de l'etapa franquista.

Amb la retallada de competències, la funció dels governadors civils va perdre poder, autoritat i el respecte de les reverències més o menys gravoses. A menys competències, menys treball també, i més hores grises en un edifici gris com el de la Gran Via de Jaume I. La compensació era aprofitar l'oferta natural de la costa i de la muntanya, tan properes, i tenir temps, fins i tot, de perdre's per anar o tornar del puig de Bastiments. Tot i que manava la policia, controlava els estrangers i podia imposar determinades multes (per exemple, una de 250.000 pessetes a Joan Daunis, obrant en nom i representació dels Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans, com a responsable d'"una alteració d'ordre públic", decretada el desembre de 1985), el senyor Pere Navarro no feia la mateixa por d'un Victorino Anguera o d'un

Pere Navarro i Olivella.

Robert Brell i Parladé.

Mazo Mendo. Ens hi havíem habituat a la seva manera de sortir al diari i a la seva gestió discreta. Perquè, sense deixar de fer la feina pròpia, gastava unes formes prou humanes i cordials perquè suscités el respecte més natural que es mereix tota persona, sigui de la condició que sigui.

El canvi d'actitud, però, no ha de fer perdre de vista què han significat i quins interessos han servit els governadors civils, i més en el cas de Catalunya, on han representat el contrari de l'autonomia. Els catalanistes de la II República van ser almenys més llestos i perspicaços a l'hora d'elaborar l'Estatut, i propiciaren que, a començament del 1934, els governadors civils desapareguessin totalment del territori català, en assumir la Generalitat les competències de l'ordre públic. Llavors va haver-n'hi prou amb la presència d'un delegat del govern a Barcelona que s'encarregava d'aquelles qüestions no assumides per la institució autonòmica i no calgué nomenar subdelegats del govern a les antigues províncies.

Ara, en canvi, quan la LOFAGE sigui aprovada i entri en vigència, els governadors civils seran substituïts per subdelegats del govern, però la nova nomenclatura no variarà gaire la situació actual i la funció a realitzar. L'edifici neoclàssic i imperialista tampoc no desapareixerà. El mateix governador civil recentment nomenat podrà continuar, com a subdelegat del govern, la tasca iniciada. Presentar, en aquestes condicions, la supressió del càrrec com un triomf del catalanisme polític és, evidentment, exagerat.

El senyor Robert Brell Parladé (Madrid, 1936), que ha estat nomenat com a relleu de Navarro, és un home bregat en la política gironina, bon coneixedor de la cosa jurídica i funcionari de la corporació provincial. Sap quin és el tarannà de la gent i del territori. A ell se'l veu, en principi, com un ser il·lusionat i feliç amb la nova responsabilitat. La premsa l'ha presentat com a militant del nou partit governant a nivell estatal. Cal recordar també la seva experiència i adscripció al vell Movimiento de FET y de las JONS, en el qual -des de 1964- detingué càrrecs provincials con els de delegado de Organizaciones (1964), delegado de Asociaciones (1966) i delegado de la Familia (1970). Respon, doncs, per curriculum professional i social al perfil de la nova etapa de domini de la dreta. Ell serà el darrer governador civil i, com a tal, no podrà igualar el rècord de Pere Navarro. Qui no es consola és perquè no vol.

JOSEP CLARA